राज्यातील शासकीय/ शासन अनुदानित वैद्यकीय, दंत, आयुर्वेद, युनानी व होमिओपॅथी महाविद्यालयातील आंतरवासिता प्रशिक्षणार्थींच्या विद्यावेतनात वाढ करणेबाबत तसेच राज्यातील शासकीय वैद्यकीय महाविद्यालयांमध्ये परदेशातून वैद्यकीय पदवी (MBBS) अभ्यासक्रम पूर्ण केलेल्या उमेदवारांना आंतरवासिता प्रशिक्षण कालावधीमध्ये विद्यावेतन अदा करणेबाबत.

महाराष्ट्र शासन

वैद्यकीय शिक्षण व औषधी द्रव्ये विभाग, शासन निर्णय क्रमांक: एमईडी-१०२३/प्र.क्र.४६०/२३/शिक्षण-२

गोकुळदास तेजपाल रुग्णालय आवार, ९ वा मजला, लोकमान्य टिळक मार्ग, नवीन मंत्रालय, मुंबई -४०० ००१.

दिनांक: २७/०२/२०२४

प्रस्तावना:-

आरोग्य विज्ञान अभ्यासक्रमाची केंद्रिय परिषद तसेच महाराष्ट्र आरोग्य विज्ञान विद्यापीठ, नाशिक यांनी विहीत केलेल्या अभ्यासक्रमानुसार आरोग्य विज्ञान अभ्यासक्रमाचे पदवीपूर्व शिक्षण पूर्ण केल्यानंतर एक वर्षाकरीता आंतरवासिता प्रशिक्षण पूर्ण करणे आवश्यक असते. सदर एक वर्षाच्या प्रशिक्षण कालावधीत आंतरवासिता विद्यार्थ्यांना ०६ महिने शहरी, ०३ महिने ग्रामीण व ०३ महिने आकस्मिक कक्षेमध्ये काम करणे आवश्यक असते. सदर प्रशिक्षण कालावधीत आंतरवासितांना रुग्णालयात रुग्णांची केस हिस्ट्री तयार करणे, रुग्णांना चाचण्याकरीता विभागात घेऊन जाणे तसेच वैद्यकीय अधिकारी यांच्या सूचनेनुसार रुग्ण सेवा विषयक इतर कामे करावी लागतात. विविध आरोग्य विज्ञान अभ्यासक्रमांचे विद्यार्थी आंतरवासिता कालावधीमध्ये रुग्णालयांमध्ये वैद्यकीय अधिकारी म्हणून अपघात विभाग, रेडिऑलॉजी विभाग, बाह्य रुग्ण विभाग, प्रयोगशाळा विभाग, कार्डिओलॉजी विभाग, न्यूरॉलॉजी विभाग इत्यादी विविध विभागांमध्ये रुग्णसेवेसाठी त्यांच्या सेवा देत असतात. त्यामुळे रुग्णसेवेमध्ये त्यांचा मोठा फायदा होतो व रुग्णसेव तातडीने होण्यासाठी प्रत्यक्षरीत्या त्यांची मदतच होते. राज्यातील वाढती रुग्णसंख्या विचारात घेता सदर विद्यार्थांच्या सेवा रुग्णहितार्थ वापरण्याची आवश्यकता भासत आहे.

राज्यातील शासकीय वैद्यकीय, दंत व आयुर्वेद महाविद्यालयातील आणि शासन अनुदानित आयुर्वेद व युनानी महाविद्यालयातील आंतरवासिता प्रशिक्षणार्थींचे विद्यावेतनात यापूर्वी शासन निर्णय दिनांक ०३/०९/२०१९ अन्वये दरमहा रुपये ६,०००/- वरुन दरमहा रुपये ११,०००/- इतकी वाढ करण्यात आली आहे. सद्यस्थितीत देशातील बहुतांश राज्यात आंतरवासिता विद्यार्थ्यांना अदा करण्यात येणा-या विद्यावेतनाच्या तुलनेत महाराष्ट्र राज्यात आंतरवासितांना मिळणारे विद्यावेतन हे कमी आहे. सदर

पार्श्वभूमीवर राज्यातील शासकीय/ शासन अनुदानित वैद्यकीय, दंत, आयुर्वेद, युनानी व होमिओपॅथी महाविद्यालयातील आंतरवासिता प्रशिक्षणार्थीच्या प्रचलित विद्यावेतनाच्या दरात वाढ करणेबाबत असोसिएशन ऑफ स्टेट मेडीकल इंटर्नस, महाराष्ट्र यांनी तसेच विविध लोकप्रतिनिधी, विद्यार्थी व पालक यांनी निवेदनाव्दारे मागणी केली होती.

त्याचप्रमाणे, राष्ट्रीय आयुर्विज्ञान आयोगाच्या दिनांक ०४/०३/२०२२ व दिनांक १९/०५/२०२२ रोजीच्या परिपत्रकातील मार्गदर्शक सूचनांनुसार परदेशातून वैद्यकीय पदवी (एम.बी.बी.एस.) अभ्यासक्रम पूर्ण केलेल्या आंतरवासिता विद्यार्थ्यांना शासकीय वैद्यकीय महाविद्यालयातील आंतरवासिता प्रशिक्षणार्थींना दिल्या जाणा-या दराप्रमाणेच विद्यावेतन देणे आवश्यक आहे. यानुषंगाने देखील विविध स्तरांतून विद्यावेतन लागू करण्याची मागणी करण्यात आलेली आहे.

सदर बाबी विचारात घेऊन राज्यातील शासकीय/ शासन अनुदानित वैद्यकीय, दंत, आयुर्वेद, युनानी व होमिओपॅथी महाविद्यालयातील आंतरवासिता प्रशिक्षणार्थीच्या विद्यावेतनात वाढ करणेबाबत तसेच राज्यातील वैद्यकीय महाविद्यालयांमध्ये परदेशातून वैद्यकीय पदवी (MBBS) अभ्यासक्रम पूर्ण केलेल्या उमेदवारांना आंतरवासिता प्रशिक्षण कालावधीमध्ये विद्यावेतन अदा करणेबाबतच्या प्रस्तावास मा.मंत्रिमंडळाच्या दिनांक १४/०२/२०२४ रोजीच्या बैठकीमध्ये मान्यता देण्यात आलेली आहे. उपरोक्त पार्श्वभूमीवर राज्यातील विविध आरोग्य विज्ञान अभ्यासक्रमाच्या आंतरवासिता विद्यार्थ्यांच्या विद्यावेतनाबाबत शासन खालीलप्रमाणे निर्णय घेत आहेत.

शासन निर्णय:-

राज्यातील शासकीय/ शासन अनुदानित वैद्यकीय, दंत, आयुर्वेद, युनानी व होमिओपॅथी महाविद्यालयातील उमेदवारांना आंतरवासिता प्रशिक्षण कालावधीमध्ये दरमहा रुपये १८,०००/- प्रमाणे विद्यावेतन अदा करण्यास शासन मान्यता देण्यात येत आहे.

त्याचप्रमाणे राज्यातील शासकीय वैद्यकीय महाविद्यालयांमध्ये परदेशातून वैद्यकीय पदवी (MBBS) अभ्यासक्रम पूर्ण केलेल्या उमेदवारांना आंतरवासिता प्रशिक्षण कालावधीमध्ये दरमहा रुपये १८,०००/- प्रमाणे विद्यावेतन अदा करण्यास शासन मान्यता देण्यात येत आहे.

- २. उक्त विद्यावेतनाचा दर हा माहे फेब्रुवारी, २०२४ पासून लागू राहील.
- ३. याप्रित्यर्थ होणारा खर्च हा आंतरवासिता प्रशिक्षणार्थींचे विद्यावेतन ज्या लेखाशीर्षाखाली खर्ची टाकले जाते, त्या लेखाशीर्षांतर्गत तरतूदीतून भागविण्यात यावा.

- ४. प्रस्तुत शासन निर्णय हा वित्त विभागाच्या अनौपचारिक संदर्भ क्र. अनौसं-५४४/व्यय-१३, दिनांक २७/१२/२०२३ अन्वये त्या विभागाच्या सहमतीने आणि मंत्रिमंडळाच्या दिनांक १४/०२/२०२४ रोजीच्या बैठकीतील निर्णयास अनुसरुन निर्गमित करण्यात येत आहे.
- ५. सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या <u>www.maharashtra.gov.in</u> या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून, त्याचा संकेतांक क्रमांक २०२४०२२६१६२९१९१५१३ असा आहे. हा आदेश डिजिटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करुन काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

(अजित सासुलकर) उप सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रत,

- १) मा.राज्यपाल यांचे सचिव, राज्यपाल सचिवालय, राज भवन, मलबार हिल, मुंबई
- २) मा.सभापती, महाराष्ट्र विधानपरिषद, मुंबई यांचे सचिव, विधान भवन, मुंबई
- ३) मा.अध्यक्ष, महाराष्ट्र विधानसभा, मुंबई यांचे सचिव, विधान भवन, मुंबई
- ४) मा.मुख्यमंत्री यांचे प्रधान सचिव, मंत्रालय, मुंबई
- ५) मा.मंत्री (वैद्यकीय शिक्षण) यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई
- ६) मा. विरोधी पक्ष नेता, महाराष्ट्र विधानपरिषद यांचे सचिव, विधान भवन, मुंबई
- ७) मा.विरोधी पक्ष नेता, महाराष्ट्र विधानसभा यांचे सचिव, विधान भवन, मुंबई
- ८) मुख्य सचिव, महाराष्ट्र शासन, मंत्रालय, मुंबई
- ९) अपर मुख्य सचिव, वित्त विभाग, मंत्रालय, मुंबई
- १०) प्रधान सचिव, नगर विकास विभाग, मंत्रालय, मुंबई
- ११) प्रधान सचिव, वैद्यकीय शिक्षण व औषधी द्रव्ये विभाग यांचे स्वीय सहाय्यक, मंत्रालय, मुंबई
- १२)महासंचालक, माहिती व जनसंपर्क संचालनालय, मंत्रालय, मुंबई
- १३) आयुक्त (वैद्यकीय शिक्षण व आयुष), मुंबई
- १४) आयुक्त, बृहन्मुंबई महानगरपालिका, मुंबई
- १५) आयुक्त, ठाणे महानगरपालिका, ठाणे

- १६) सर्व सह सचिव/उपसचिव, वैद्यकीय शिक्षण व औषधी द्रव्ये विभाग, मंत्रालय, मुंबई
- १७) कुलसचिव, महाराष्ट्र आरोग्य विज्ञान विद्यापीठ, नाशिक
- १८) संचालक, वैद्यकीय शिक्षण व संशोधन संचालनालय, मुंबई
- १९) संचालक, आयुष संचालनालय, मुंबई
- २०) संचालक, वैद्यकीय शिक्षण व प्रमुख रुग्णालये, बृहन्मुंबई नगरपालिका, मुंबई
- २१) प्रबंधक, महाराष्ट्र वैद्यकीय परिषद, मुंबई
- २२) महालेखापाल-१/२ (लेखा परीक्षा/ लेखा व अनुज्ञेयता), महाराष्ट्र, मुंबई/ नागपूर
- २३) महालेखाकार (स्थानिक निकाय लेखापरीक्षा व लेखा), मुंबई
- २४) अधिदान व लेखा अधिकारी, मुंबई
- २५) निवासी लेखा परीक्षा अधिकारी, मुंबई
- २६) सहसंचालक, लेखा व कोषागार अधिकारी
- २७) ग्रंथपाल, महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय, विधान भवन, मुंबई
- २८)सर्व अधिष्ठाता, शासकीय/ महानगरपालिका वैद्यकीय/ दंत/ आयुर्वेद/ होमिओपॅथी महाविद्यालये (संचालनालयामार्फत)
- २९)सर्व अधिष्ठाता/ प्राचार्य, शासन अनुदानित वैद्यकीय/ आयुर्वेद/ युनानी महाविद्यालये (संचालनालयामार्फत)
- ३०) निवडनस्ती (शिक्षण-२)